Volg de regeringsvorming met De Morgen voor maar €10/mnd. **ABONNEREN**

Documentaire

'Schapenheld' laat het bijzondere bestaan van een herder fabelachtig zien

★★★★☆

Beeld Ton van Zantvoort/ NEWTON film

***Schapenheld* is een visuele ode aan een oerlandschap dat onvermijdelijk zal vervormen en verdwijnen. Van Zantvoort tilt zijn portret van een herder uit boven dat van een stuurse eenling.**

BOR BEEKMAN 14 mei 2019, 9:00

Zie de Hollandse heidepracht, zo vroeg in de ochtend; half verstopt onder wolkjes mystieke mist, de blauwige nacht nu bijna verdreven. En dan die ene herder, soezend in z’n slaapzak op het bospad. De herdershond al wakker, vogeltjes tjirpen. Hoeder Stijn mikt de cowboyhoed op z’n kop, kuiert over de heidegronden, omsingeld door brave schapen. De zon gluurt al boven de bosrand, zet alles in een gouden gloed - het magische ochtenduur waarop de beste cameralieden toeslaan.

De documentaire *Schapenheld* doet zich in de openingscène héél even voor als natuurporno. Zo’n film die de kijker doet verlangen naar ontstressend groen, een bestaan zonder beton, kantoor of telefoon. ‘Openheid, rust , ruimte, vrijheid’, mijmert die Stijn hardop, in de voice-over. ‘Simpel leven, dacht ik.’ En daar, met dat ‘dacht ik’, kantelt regisseur Ton van Zantvoort zijn portret van een van Nederlands laatste échte herders. Stijn Hilgers staat op de lijst van immaterieel erfgoed, met z’n beroep. Tegelijk wordt het dagelijkse grazen van zijn zwervende kudde bekneld door bureaucratische regelingen en inhalige grootgrondbezitters.

Van Zantvoort trof in Stijn de ideale romantische schapenheld voor zijn film. Een charismatische en bruuske rebel, strijdend tegen alle hogere machten die hem middels allerlei regeltjes hinderen ‘simpel’ te leven. Maar ook een ietwat onmogelijke man, om te beginnen voor zichzelf. Écht genieten is er voor Stijn niet bij. Na het schapen scheren: ‘Scheren is leuk, maar het moet wel allemaal kloppen, anders is het kut. Dus.’

Schapenheld volgt een neerwaartse spiraal: Stijn doet dappere, soms wat drieste pogingen om overeind te blijven in financieel onzekere tijden. Je hóópt dat het hem lukt, maar ziet ook de ongeruste blik van z’n lieve vrouw, boven de boekhouding.

Tegelijk tilt regisseur Van Zantvoort zijn film uit boven het portret van een stuurse eenling; *Schapenheld* is ook een visuele ode aan een oerlandschap dat - mits niet langer ‘natuurlijk’ begraasd - onvermijdelijk zal vervormen en verdwijnen.

15/5 in de zalen